

Universitätsbibliothek Paderborn

**Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum
Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant**

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XVII. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus
Christi. 2. Cor. 12. v. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](#)

dicunt, sed dixintaxat in cordibus suis:
nam est DEUS. Ps. 131. aut si sit, ajunt
ipsum habere aliud, quod agat, quam
uram penitulatē rebus nostris atten-
dat: *Nostra non considerat.* Job. 22.
v. 4. Imd̄ quorū sunt inter nos, qui id
ordicunt dimidio, dum saltem famili-
aribus produnt? Loquentes audi illos,
quos nō st̄, sagaciōres aulicos, illos
sedūtiōres politicos, & vide, an vel le-
viproben̄t indicio, quōd credant DE-
UM pro bono ipsis facturum bene, pro
malō mālē, prorsus oppositum. nam
illud si crederent, haud sanē darent a-
liis maligna illa consilia, quibus pro-
moveant gradum, aut toties ea ipsi u-

surparent, ut per dolos, & prōditiones
ad prima eluctentur subsellia, sed quia
nihil horum credunt, perinde agunt,
ac si alius non esset DEUS, quam ipso-
rum arbitrium. Itaque roga Domi-
num, ut peccanti tibi statim ostendat se
adēsc̄e, proferendo virgam. *Corripe*
me Domine, veruntamen in iudicio, &
nō in furore tuo. Jer. 10. v. 24. quia ni-
hil est, quod tantopere commendet fi-
dem visitationis extremo die futurā de
peccatis nostris, quam si eas videamus,
qua siunt in præsens, licet minores,
cum ē contraria nihil ita juvet Atheis-
mum, quam videre impium simul &
felicem.

XVII.

Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus
Christi. 2. Cor. 12. v. 9.

Considera, quāt̄ fuerint ærump-
tæ, quibus afficiebatur Aposto-
lus triginta sex annis vitæ, quos Christi
gloriæ impedit. Cæræ, virgæ,
lapidationes, accusationes, insidiae, op-
probria, exilia. & tamen non scitur a-
liquando instanter à DEO periisse ullo
horum malorum liberari. solum pe-
tit liberari à stimulo carnis: *Ter Do-
minus rogavi, ut discederet a me.* Ter
id est, sèpissimè more loquendi usitato
scripturæ, nec ideo quòd tentationi
succumberet, quia favore Divino ita
castigabat corpus suum, ut servituti
subieceret: *Castigo corpus meum, & in*
servitutem redigo. 1. Cor. 9. v. 27. unde

spiritus, qui illi datus erat tentator,
plus non potuit, quam infligeret colap-
hos, hoc est, plus inferre probri, quam
noxæ: *Datus est mihi stimulus carnis*
mea, Angelus satana, qui me colaphizet.
& tamen, cum Apostolus audivit à
Christo, melius ipsi fore, si perinde ut
alii subiectus esset infirmitatibus, quas
secum affert concupiscentia rebellis
ob peccatum, quod in Adamo contra-
ximus: *Sufficiet tibi gratia mea: nam*
virtus in infirmitate perficitur, adeò
mutavit sensum, ut dicere sit ausus, se
in hisce infirmitatibus etiam gloriam
suam constituere: *Libenter gloriabor in*
infirmitatibus meis, ut inhabitet in me

Sss ss 2

vir-

virtus Christi. Hic est genuinus loci
hujus sensus, maximèque litteralis. tu
verò hinc disces, tuam gloriam non in
eo consistere, quod habeas aliquid su-
pra vulgus hominum, ut ejusmodi ex-
maris temptationibus etiam impuris, e-
tiam probrosis, sed ut commodum in-
deferas, quod per eas DEUS animæ
tuæ destinavit: *Quia acceptus eras
DEO, necesse fuit, ut tentatio probaret
te.* Tob. 12. v. 13.

2. Considera, quæ sit illa virtus
Christi, quam ejusmodi infirmitatibus
magis in se stabiliri vedit Apostolus.
Fuit certè virtus propria Christi, Hu-
militas quoad propriam personam,
Mansuetudo quoad alios. Istud im-
primis fuit, quod Christus docere ge-
nus humanum voluit rudissimum in
eo genere doctrina: *Discite à me, quia
misericordia sum, & humilis corde.* Et ideo hæc
quoque dici potest fuisse virtus Christi, hoc est, virtus, quam Christus maxi-
mè prædicavit & exercuit. Jam verò
stimulus, qui Carnis appellatur hoc lo-
co, plurimum valebat, ut de se modestè
sentiret Apostolus: quippe cùm alias
etiam haberet occasiones vanè efferrendi
se ipsum ob continuos favores, quos in
ipsum cœlum in depluebat, hic stimulus
illi serviebat instar serviuli, qui apud
Romanos currum triumphantis ante-
cedens viatoribus inter acclamacio-
nes, & applausus identidem suggere-
bat, memini sent se quoque mortales
esse vili glebâ compositos. *Memento
te esse hominem.* atque ita Humilitas,
quam in se servabat Apostolus, quid
effecit? ut erga alios semper esset man-
suetus, & ut eorum miseratur, debet
illós excusare, illós sufficeret, &c. &c.
Medici tractaret, medici, inquam, in
obnoxii infirmitatibus. O si quæ
ex infirmitatibus tuis referentes con-
sum, quod diximus, Humilitas.
Mansuetudinis tunc eniverunt que
posse nisi gloria cùm Apostolo
est, habere in pretio, quo habent do-
tores, aut dona, quibus solent gaudi-
homines. *Si gloriari poteris, in-
firmitates mæsi sum gloriabor.* 1 Cor.
v. 30. Infirmitates tuis sum inveni-
fenestræ, quæ in cubiletaum manen-
tunt solem, hoc est, lumen, quod in
simil afferat & calorem, lumen in
vili estimatione tui, qui per alii
maxime indiges, & calorem procul
proximi, qui & ipse maxime indebet.
quomodo ergo polito sum bono,
quod afferunt, eas a versabent, non
vides, clausis fenestræ adeo somni-
te versaturum in tenebris, & hanc
datur te longè diversum cœlum,
qui es? Monitorem patet, hor-
tas gravis sobriam facit animam. Eph.
31. v. 2.

3. Considera videris posse, min-
quoque monitore sit opus, quicunque
tuæ re admonet, non tam opus sit
monitore adeo intellino, istam opus
qualis est stimulus carnis, quæ fer-
tinat tam molestè ejus admonere. De-
rū iste fuit Apostolo ob ejus revolu-
tiones eximias: *Ne magnitudo revolu-
tionum extollat me, datus est mihi humilis
carnis mæsi, Angelus Satana, quem
rolaphizet.* Tu non habes ejusmo-
causas superbiendi; & ideo videris

sentire stimulum etiam duriorem, quia hujus est generis. Sed meminensis non idem semper esse non superbire, & non habere occasionem superbiendi. Forte non habes ansam superbiendi, quod facilè concedo, sed cave, ne superbias tamen, quo posito si sepe superbias etiam stultè, et si desit occasio, quid faceres, si non decesset? *Qui gloriatur in paupertate, quanto magis in substantia?* Eccl. 20. v. 34. Ob quatuor stillas lacrymarum, quas Dominus tibi in oratione ordinariâ largitur, ob aliquam devotionis dulcedinem, ob donum desideriorum, jam ad tertium coelum raptus cum Apostolo tibi videris. Hinc igitur collige, te potius quam illum indigere aliquo, qui molestè conditionis mea vilitatem tibi exprobret, ne infast Apostoli triumphes, & tamen quoties incedis tui aestimatione in flaus, quasi continuò triumphares? Iudea unde est, quod tam exigua me charitatem erga proximum demonstres, nisi à vana estimatione tui? Ita te reddit in correctione tam acerbum, in censura tam acerbum. an non putas igitur habere Dominum causam sufficientissimam permittendi in te illas infirmitates, quae sunt communes etiam majoribus animis, ut eos in officio contineant? Itis permittunt velut saburra navigijs cum Austris & Africis cursu certantibus: tibi permittunt etiam in pœnam. Pauperes, & superbis: *Superbia cordis tui exultit te habitantem in scissuris petrarum.* Abd. 3. numquid ergo ad-

confusionem tuam aptè tibi conveniunt?

4. Considera, quantum sit bonum esse in se humilem, & erga alios mansuetum, dum pro his obtinendis virtutibus operæ pretium est subjacere tentationibus adeò probrosis. Sed hoc mirum esse non debet, cum Christus nemini magis gratiam suam conferat quam Humilibus & Mansuetis. *Humilibus dat gratiam.* Jac. 5. v. 6. *Mansuetis dabit gratiam.* Prov. 3. v. 34. *Humilibus dat,* quia Humilitas exerceri quovis quasi momento debet. *Mansuetis dabit,* quia Mansuetudo exerceri debet, quando ejus occasio occurrit. arque haec est gratia, qua te penitus confortat. Fortitudo Christiani completa est agere & pati: agere, inquam, & pati multa, sed omnia ad gloriam Divinam, ut olim faciebat Apostolus. Jam vero agendi multa Christus dat gratiam Humilibus, quia ille agit multa, qui cum cognolcat se viribus suis nihil posse, recurrit ad Christum, & in eo omnem suam fiduciam collocat. & patienti multa dat gratiam Mansuetis, quia ille patitur multa, qui in occasione tractari ab omnibus patitur, ut illis lubet. Numquid ergo habuit Apostolus causam exclamandi: *Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi?* Dicere perinde poterat: *Ut inhabitent in me virtus Christi,* hoc est, Humilitas & Mansuetudo Christi. Sed maluit dicere: *Virtus Christi:* non

Sss ss;

non

non solum quia virtutes memoratae
ad eò sunt conjunctæ, ut una videantur,
sed quia in utraque præcipue æstimavit illam vim, illum vigorem, &
virtutem, quam accepturus erat agendi & patiendi multa pro DEO. Virtutes Christianæ non idcirco amandæ
sunt, quod nos ornent, reddantque

exempli causâ Humiles & Miseros
amandæ sunt, quia earum inten-
tur nobis inspiratur melius nos
pendendi honori Divino. & si vero
sunt amandæ ut finis, sed ut me-
tatum DEO fini nostro servare
Gloria virtutis eorum tamen.
Pl. 88. v. 18.

XVIII.

Diverte à malo & fac bonum, inquire pacem, & persequerem.
Ps. 33. v. 15.

I. Considera id, quod omnibus
formidabile faciet Judicium
extremum, utique fore peccata Com-
missionis, quæ quisque fecit, sed longè magis peccata Omissionis, hæc e-
nam facient maximè formidandum.
Causa est, quod, qui in vita sua fu-
ratur, adulteratur, occidit, invidet,
aut aliud ejusmodi patrat malum, il-
lico advertat, & ideo consulere sibi
possit. quis est autem, qui æquè ad-
vertat tantum boni, quod in statu suo
omitit, sive adversus DEUM, sive
adversus proximum, vel se ipsum:
Delicta quis intelligit? Unde non suf-
ficit Psalti Regio dicere: *diverte à
malo: utrumque jungit: Diverte à
malo, & fac bonum:* hæc enim unio
utriusque requiritur ad salutem. Tibi
satis est, quod videaris nulli facere in-
juriā. Sed quomodo insuper adimples
officium Religiosi, Concionatoris,
Præsulis, Patrisfamilias, aut quodvis
aliud, quo fungeris? non sufficit in
eo abstinere à malo, bonum alio
oportet. Sicur non sufficit diuinæ
salutem, quod non spoliat mendicos,
vestire necesse est. Unde videlicet
rurum esse Domino speciem exige-
rationem in illo die Judicij de pen-
tis, quæ omissionis appellantur: *hō-
eram, & non visitādū me quādū
& non cooperiūstū me &c.* Mat. v.
43. quia ista sunt peccata, quando
observantur. & horum duo habentes,
desidia, & frau. Desidiat
rum, qui statu sui obligatiōēs, sed ne
tor incommodes sim obstat,
non implet. Porro Levius q̄di-
gligentius &c. 1. Pat. v. 4. Frau
est illorum, qui, ut declinet con-
scientia remorsus, quibus habent
negligentes, ignorantiam similes.
Moluntur fraudes contra animam suam,
Prov. i. v. 18. Tu cogita non malum
duntaxat, quod committis, sed &
bonum, quod omittis. quia Dominus
in ignem projicit non tantum ubi-